

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 24C/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124202562
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Longauer
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124202562.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci žalobcov: 1. G. C. V., nar. XX.XX.XXXX, L. XXXX, D., 2. N. V., nar. XX.XX.XXXX, L. XXXX, D., 3. G. V., nar. XX.XX.XXXX, L. XXXX, D., 4. G. V., nar. XX.XX.XXXX, L. XXXX, D., 5. O. V., nar. XX.XX.XXXX, L. XXXX/XX D., zastúpení advokátom: JUDr. Ján Chmelo, Royova 9, Piešťany proti žalovaným: 1. MC Group, spol. s r.o., IČO: 36 693 634, Námestie Slobody 13, Bratislava, 2. C. R. G., nar. XX.XX.XXXX, T. XX, D. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a .

II. Žalovaným v 1. a 2. rade sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Dňa 27.03.2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobcovia domáhali, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovaným povinnosť strpieť a umožniť žalobcom výkon práva na bezodplatný vstup, odchod, odjazd, prechod, prejazd po pozemných komunikáciách a spevnených plochách osobnými motorovými vozidlami žalobcov, ktoré sú vybudované na pozemkoch vo vlastníctve žalovaných zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Piešťany a to na parcele registra „C“, parc. č. XXXX/X, druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 1793 m², parcele registra „C“, parc. č. XXXX/X, druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 338 m² a parcele registra „C“, parc. č. XXXX/X, druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 442 m², za účelom výkonu práva prechodu žalobcov k rodinného domu súp. č. XXXX postavenom na parcele registra „C“ parc. č. XXXX/X druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie Piešťany, vrátane vykonávania údržby a opráv rodinného domu, parkovania pred rodinným domom, ako aj za účelom výkonu práva prechodu žalobcov ku garáži súp. č. XXXX, postavenej na parcele registra „C“ parc. č. XXXX/X druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie Piešťany, vrátane vykonávania údržby a opráv garáže, parkovania pred ňou. Ďalej sa žalobcovia domáhali, aby súd nariadil neodkladné opatrenie v znení: Žalovaní sú povinní voči žalobcom zdržať sa spoplatňovania ich vstupu a/alebo prejazdu motorových vozidiel na pozemných komunikáciách a spevnených plochách, ktoré sú vo vlastníctve žalovaných zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Piešťany a to na parcele registra „C“, parc. č. XXXX/X, druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 1793 m², parcele registra „C“, parc. č. XXXX/X, druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 338 m², parcele registra „C“, parc. č. XXXX/X, druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 442 m² za účelom výkonu práva prechodu žalobcov k rodinného domu súp. č. XXXX postavenou na parcele registra „C“ parc. č. XXXX/X druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie Piešťany, vrátane vykonávania údržby a opráv rodinného domu, parkovania pred rodinným domom, ako aj za účelom výkonu práva prechodu žalobcov ku garáži súp. č. XXXX, postavenej na parcele registra „C“ parc. č. XXXX/X druh pozemku „zastavané plochy a nádvoria“ evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie Piešťany, vrátane vykonávania údržby a opráv garáže, parkovania pred ňou. Žalobcovia tiež žiadali, aby súčasťou rozhodnutia bol aj

výrok o predbežnej vykonateľnosti neodkladného opatrenia a aby im súd priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalobu vo veci samej žalobcovia nepodali.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili žalobcovia tým, že žalobcovia v 1., 3., 4. a 5. rade sú spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v k. ú. D. ako pozemok reg. L. parc. č. XXXX/X o výmere 214 m², zastavaná plocha a nádvorie a rodinného domu súp. č. XXXX, pričom tieto nehnuteľnosti sú umiestnené v zastavanom území mesta D.. Žalobcovia v 1., 2. a 5. rade sú spoluvlastníkmi pozemku v k.ú. Piešťany zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX reg. L. ako parc. č. XXXX/X o výmere 45 m², zastavaná plocha a nádvorie, na ktorom pozemku je postavená garáž súp. č. XXXX, pričom žalobcovia v 1. a 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi tejto garáže. Na druhej strane žalovaní sú spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v k.ú. Piešťany, pozemkov reg. L. parc. č. XXXX/X o výmere 1793 m², zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XXXX/X o výmere 338 m², zastavaná plocha a nádvorie a parc. č. XXXX/X o výmere 442 m², pričom na uvedených pozemkoch je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, nekryté parkovisko a zároveň na liste vlastníctva č. XXXX v časti „C“ Ťarchy sú zapísané vecné bremena :

„Vecné bremeno-právo prechodu pešo a vozom cez parc. č. XXXX/X a XXXX/X v prospech:

- a) H. B. r. E. (LV XXXX-parc.č.XXXX/X)
- b) G. N. r. H. C.. (LV XXXX-parc.č.XXXX/X)
- c) H. E. C.. (LV XXXX-parc.č.XXXX/X)
- d) G. G. a C. r. M. (LV XXXX-parc.č.XXXX/X)

vecné bremeno sa zriaďuje aj pre právnych nástupcov oprávnených podľa vkladu V XXX/XXXXX/XX, V XXXX/XX+GP XXX/XXXX-XXX/XX, V XXXX/XX+GP XXX/XXXX-XXX/XX; V XXXX/XX-GP XXX/XX-XXXX/XX.“

Žalobcovia uviedli, že vlastnia a majú svoje bývanie v označených nehnuteľnostiach situované do L. ulice, ktorá je zastavaná súvislou zástavbou bytových domov a zo strany opačnej sa nachádzajú vo dvoroch, ktoré sú riešené ako spevnené plochy (zväčša asfaltové), na ktorých sa nachádzajú parkovacie plochy, či vystavané garáže patriace (vlastníkom, alebo nájomcom) obyvateľom bývajúcim na L. ulici v D.. Niektorí z nich zriadili pre seba a aj pre právnych nástupcov zmluvne právo prechodu pešo a vozom cez pozemky vo vlastníctve žalovaných na liste vlastníctva č. XXXX. Na pozemkoch žalovaných parc. č. S./X, parc. č. S./X a parc. č. XXXX/X bolo a je zriadené parkovisko, ktoré žalovaní začali užívať niekedy od roku 2007, pričom do toho času resp. aj v tom čase išlo o verejné parkovanie motorových vozidiel bez akéhokoľvek poplatku. Neskôr žalovaní zriadili z D. ulici v D. na vstupe na svoje pozemky parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X na parkovisko vstupnú a výstupnú závoru a začali vyberať parkovné. S obyvateľmi, či už vlastníkmi alebo nájomcami na L. ulici sa dohodli tak, že im umožnili bezplatný vstup a výstup, pozemky parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X tým, že im vyhotovili a odovzdali parkovacie karty na vstup a výstup, teda rešpektovali ich právo prechodu cez parkovisko. Žalobcovia zistili pred nedávnom, že žalovaní vyvesili tabuľku na výstupnej závore v znení: „Prejazdové karty k 15.04.2024 budú zrušené, info: XXXX XXX XXX“. Spoločník a konateľ žalovaného v 1. rade žalobcom oznámil, že za právo prechodu budú vyžadovať odplatu vo výške 200 € ročne za každé motorové vozidlo. Medzi stranami sporu pritom k žiadnemu uzavretiu zmluvy o odplatnom prechode cez pozemky parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X nedošlo a ani žalovaní nepredložili návrh zmluvy žalobcom.

Žalobcovia ďalej v žalobe opierajú svoj nárok na prechod a prejazd cez pozemky žalovaných o skutočnosť, že vydržali k predmetným pozemkom právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré spočíva v prechode a prejazde cez pozemky žalovaných, pričom za predpoklad dobromyseľnosti potrebnej na vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu - práva prechodu a prejazdu cez cudzí pozemok považujú - presvedčenie osoby, ktorá cez pozemok prechádza, že tým pre seba ako vlastníka susediaceho (panujúceho pozemku) toto právo zodpovedajúce vecnému bremenu vykonáva právom (oprávnené drží). V takomto prípade pôjde o nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu výkonom práva tj. vydržaním. Žalobcovia poukázali na ustanovenie § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré definuje vecné bremeno tak, že ide o právo obmedzujúce vlastníka veci v prospech niekoho iného niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Toto právo možno podľa ustanovenia § 151o ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je Občianskym zákonníkom považované za jeden zo spôsobov pôvodného nadobudnutia práva, pri ktorom sa na základe splnenia zákonom osobitne určených podmienok priznávajú právne účinky aj len domnelému právu, vyplývajúceho z domnelého právneho vzťahu medzi jeho určitými subjektmi, ak toto právo bolo vykonávané počas ustanovenej doby nerušene a nepretržite v dobrej viere, že nejde o

právo len domnelé. Po splnení zákonom určených podmienok tu k nadobudnutiu práva dochádza priamo zo zákona, pričom musia byť zároveň splnené všetky ustanovené podmienky. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu v takomto prípade nadobúda oprávnený subjekt okamihom splnenia podmienok vydržania. Z citovaného ustanovenia § 151o ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou daného spôsobu nadobudnutia vecného bremena je predovšetkým existencia právneho dôvodu, z ktorého istý subjekt so zreteľom na všetky okolnosti môže objektívne vyvodzovať a byť v dobrej viere, že z určitého právneho vzťahu (v skutočnosti len domnelého) na jednej strane jemu patrí právo k cudzej veci spôsobilé byť obsahom vecného bremena a že na druhej strane je niekto iný povinný strpieť výkon tohto práva. Ďalšou nevyhnutnou podmienkou je, aby oprávnený subjekt toto právo po zákonom určenej dobe nerušene pre seba aj fakticky vykonával a bol počas celého plynutia tejto doby dobromyseľný v tom, že je jeho oprávneným vykonávateľom.

Na základe uvedeného žalobcovia tvrdia, že ako dobromyseľní so započítaním s ich právnymi predchodcami viac ako zákonom ustanovenú desať ročnú dobu využívali právo prechodu cez pozemky parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X a to najmä svojimi motorovými vozidlami a v menšej miere aj právo prechodu peši, teda bez žiadnych pochybností využívali právo prechodu cez pozemky parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X v zhode so zákonnými podmienkami vydržania a bola naplnená vždy ich oprávnená držba, uplynutie zákonom určenej vydržacej doby a spôsobilý predmet vydržania. Túto skutočnosť, toto právo žalobcov nespochybnili ani žalovaní, keď po zriadení vstupnej a výstupnej závery im odovzdal parkovacie karty spôsobilé umožniť žalobcom vstup a výstup na parkovisko, resp. právo prechodu cez toto parkovisko k ich nehnuteľnostiam.

Žalobcovia vo svojom návrhu poukazujú na skutočnosť, že žalovaní pred niekoľkými dňami vyvesili tabuľku s upozornením aj pre žalobcov na výstupnej závere v znení: „Prejazdové karty k 15.04.2024 budú zrušené, info: XXXX XXX XXX“, preto žalobcovia majú reálnu obavu z výkonu práva žalovaných, ktoré im neumožní bezodplatné právo prechodu cez parkovisko, cez pozemky parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X resp. umožniť im len na základe úhrady pre každé vozidlo vo výške 200 € ročne. Žalobcovia spolu vlastnia štyri motorové vozidlá a ako jediný zákonný spôsob, na základe ktorého by bolo možné zabrániť žalovaným vykonať takéto úkony a tým konaním zabrániť žalobcom ako oprávneným bezodplatné právo prechodu sa im javí nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil strpieť a umožniť výkon práva žalovaným a zároveň nariadil povinnosť žalovaných zdržať sa spoplatňovania vstupu a/alebo prejazdu motorových vozidiel žalobcov cez parkovisko, cez pozemky parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X. Zároveň vzhľadom k tomu, že žalovaní si uplatňujú zákaz výkonu práva žalobcov, ako aj vzhľadom na to, že žalobcovia naplnili zákonné ustanovenia na vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu prechodu (priechodu) pri jeho dlhodobom užívaní ako dobromyseľní, naplnili ustanovenia § 134, § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia sa nachádzajú v stave ohrozenia riadneho vykonávania svojich vlastníckych práv. Z uvedených dôvodov považujú žalobcovia za nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery strán sporu tak, že žalovaným súd nariadi zdržanie sa výkonu vlastníckeho práva v neprospech žalobcov. V prípade, ak by súd návrhu nevyhovел, hrozí obava, že žalovaní neoprávneným pokračovaním neumožnia žalobcom výkon práva prechodu, čím im nie len spôsobia škodu, ale ich konanie bude v rozpore s dobrými mravmi voči žalobcom, ktoré títo ako dobromyseľní vykonávali dlhé roky.

3. K návrhu žalobcovia priložili splnomocnenie, výpis z LV č. XXXX pre k.ú. D., výpis z LV č. XXXX pre k.ú. D., výpis z LV č. XXXX pre k.ú. D., výpis z LV č. XXXX pre k.ú. D., kópiu katastrálnej mapy na parcelu č. XXXX/X, kópiu katastrálnej mapy na parcelu č. XXXX/X, kópiu katastrálnej mapy na parcelu č. XXXX/X, kópiu mapy s náčrtom polohy parkoviska, domu a garáže, fotografie (č.l. 14-17).

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne

osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

10. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (1) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. (2)

11. Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“, alebo „OZ“), vlastníkom je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

12. Podľa § 124 OZ, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

13. Podľa § 126 ods. 1 OZ, vlastníkom má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnené zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

14. Podľa § 151n ods. 1 OZ, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

15. Podľa § 151o ods. 1 a 2 OZ, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Práva zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností. (1)

16. Podľa § 134 ods. 1 až 4 OZ, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. (1) Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). (2) Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. (3) Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby. (4)

17. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu a rýchla úprava pomerov strán sporu. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je teda osvedčenie existencie práva vo veci samej a naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov strán sporu alebo existencia reálnej obavy, že by výkon exekúcie bol ohrozený.

18. Súd mal z predložených listinných dôkazov za osvedčené, že žalobcovia v 1., 3., 4. a 5. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v k. ú. D. ako pozemok reg. L. parc. č. XXXX/X o výmere 214 m², zastavaná plocha a nádvorie a rodinného domu súp. č. XXXX, ktorý je postavený na parc. č. XXXX/X. Žalobcovia v 1., 2. a 5. rade sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX v k.ú. D. ako pozemok reg. L. parc. č. XXXX/X o výmere 45 m², zastavaná plocha a nádvorie, na ktorom je postavená garáž súp. č. XXXX, pričom žalobcovia v 1. a 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi tejto garáže, ktorá je evidovaná samostatne na liste vlastníctva č. XXXX v k.ú. D.. Súd mal tiež dostatočne osvedčené, že žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v k.ú. D., pozemkov reg. L. parc. č. XXXX/X o výmere 1793 m², zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XXXX/X o výmere 338 m², zastavaná plocha a nádvorie a parc. č. XXXX/X o výmere 442 m², pričom na uvedených pozemkoch je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, nekryté parkovisko a zároveň v časti „C“ Ťarchy sú zapísané vecné bremena v prospech fyzických osôb odlišných od žalobcov.

19. Súd po oboznámení sa s návrhom, ako aj s prílohami, dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný a je potrebné ho zamietnuť.

20. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia sú: osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha (princíp efektívnosti), že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity) (viď. uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 4Co/88/2022 zo dňa 29.07.2022).

21. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia skúmal najprv princíp opodstatnenosti, a síce existenciu právneho vzťahu medzi stranami konania a tiež naliehavosť a nevyhnutnosť zásahu do vzťahov sporových strán prostredníctvom neodkladného opatrenia súdu. Neodkladné opatrenie má mimoriadny charakter, čo znamená, že jeho nariadenie prichádza do úvahy v prípade splnenia formálnych zákonných predpokladov, keďže pri rozhodovaní o ňom sa dokazovanie nevykonáva. Nie je však možné nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia potreby bezodkladne upraviť pomery strán (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladné opatrenie v súvislosti s ochranou vlastníckeho práva k nehnuteľnosti slúži na ochranu aktuálne ohrozených práv, teda pri takej náhlej zmene situácie, že iné opatrenia sú neúčelné alebo zdĺhavé a z uvedeného dôvodu nevhodné.

22. Súd mal za to, že žalobcovia opísaním rozhodujúcich skutočností súd nepresvedčili o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie, keďže pre požadovanú úpravu pomerov je v prvom rade potrebné osvedčiť existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami. Právny vzťah medzi stranami konania nevyplyva z predložených listov vlastníctva, ktoré osvedčujú vznik vecného bremena, resp. práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v prospech iných fyzických osôb ako žalobcov. Žalobcovia súdu nepredložili ani prejazdové karty, o ktorých tvrdili, že boli zo strany žalovaných vystavené v prospech vlastníkov a nájomcov na Kukučínovej ulici potom, ako žalovaní na parkovisko osadili vstupnú a výstupnú závoru a začali vyberať parkovné. Iné dôkazy, ktoré by osvedčovali vznik záväzkovo-právneho vzťahu medzi stranami konania, predložené neboli.

23. Celá právna argumentácia žalobcov je založená na tvrdení, že žalobcovia nadobudli svoje právo zodpovedajúce vecnému bremenu na základe inštitútu vydržania. Súd preto považuje za dôležité uviesť, že podľa Občianskeho zákonníka je vydržanie (§ 134 OZ) jeden zo spôsobov pôvodného nadobudnutia práva, pri ktorom sa na základe splnenia zákonom osobitne určených podmienok priznávajú právne účinky aj len domnelému právu, vyplývajúcemu z domnelého právneho vzťahu medzi jeho určitými subjektmi, ak toto právo bolo vykonávané počas ustanovenej doby nerušene a nepretržite v dobrej viere, že nejde o právo len domnelé. Predpoklady vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sú totožné s predpokladmi nevyhnutými pre vydržanie vlastníckeho práva. Ako je predpokladom dobrej viery u oprávneného držiteľa veci jeho presvedčenie, že mu vec patrí ako vlastníkovi, tak predpokladom dobrej viery oprávneného držiteľa práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je presvedčenie, že mu patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Toto presvedčenie musí byť podložené konkrétnymi

skutočnosťami, ktoré ho k nemu oprávňujú. Oprávnený držiteľ práva zodpovedajúceho vecnému bremenu musí byť ‚so zreteľom ku všetkým okolnostiam‘ v dobrej viere, že sa stal subjektom práva na základe zákonom predpokladaného spôsobu vzniku vecného bremena, teda, že právo, ktoré k cudzej veci vykonáva, mu patrí, lebo riadne vzniklo alebo na neho riadne prešlo.

24. Otázka existencie dobrej viery držiteľa sa posudzuje z hľadiska objektívneho, t. j. podľa toho, či držiteľ pri normálnej opatrnosti, ktorú možno od neho požadovať, nemal a nemohol mať pochybnosti o tom, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu vzniklo a že mu patrí. Dobromyseľnosť držby zaniká v momente, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne boli spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, že mu toto právo patrí. Nejde preto o držbu dobromyseľnú, pokiaľ držiteľ vedel od počiatku o skutočnostiach objektívne (u každého iného nachádzajúceho sa v obdobnej situácii) spôsobilých vyvolať pochybnosti o tom, že mu toto právo patrí. Z ustanovenia § 151o ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je (medziiným) existencia právneho dôvodu (titulu), z ktorého subjekt so zreteľom na všetky okolnosti vyvodzuje a je v dobrej viere, že z určitého právneho vzťahu (v skutočnosti len domnelého) jemu patrí právo k cudzej veci spôsobilé byť obsahom vecného bremena a že na druhej strane je niekto iný povinný strpieť výkon tohto práva.

25. Teda ak chcú žalobcovia vyvodzovať svoje právo zodpovedajúce vecnému bremenu na bezodplatný vstup, odchod, odjazd, prechod, prejazd po pozemných komunikáciách a spevnených plochách osobnými motorovými vozidlami z titulu vydržania, je nevyhnutné, aby osvedčili súdu svoj domnelý právny titul (predložili súdu listinu), z ktorého je možné usúdiť, že ide o nadobúdacieho titulu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v zmysle ust. § 151o ods. 1 OZ, ktorému však chýbala niektorého jeho vlastnosť na to, aby nadobudol právnu účinnosť.

26. Obdobné právne závery vyplývajú aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 24. apríla 2017, sp. zn. 3 Cdo 17/2016, ktorý uviedol, že posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Z hľadiska dobromyseľnosti držby ako podmienky nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním je právne relevantnou len tá skutočnosť, ktorá má objektívne znaky titulu [prípadne aj len domnelého (putatívneho)] nadobudnutia vlastníctva. Domnelým (putatívnym) titulom nadobudnutia vlastníctva je určitá skutočnosť, ktorá má navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu (v súlade so zákonom zakladajúceho vznik vlastníctva), chýba pri nej ale niektorá stránka (vlastnosť, znak), ktorú pre nadobudnutie vlastníctva vyžaduje objektívne právo. Takýmto domnelým titulom môže byť v praxi napríklad (a) dedičské rozhodnutie o nadobudnutí veci, ktorá však v čase smrti poručiteľa objektívne nepatrila do jeho majetku, (b) neprávoplatné rozhodnutie súdu určujúce vlastníctvo veci, (c) kúpna alebo darovacia zmluva, ktorá je z niektorého dôvodu neplatná.

27. Súd tiež odkazuje napr. na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 2Co/370/2016 zo dňa 12.09.2016, uznesenie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 7Co/499/2016 zo dňa 15.08.2016. Najmä súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/24/2019-262 zo dňa 31.05.2019, v ktorom odvolací súd uviedol, že „bez osvedčenia dôvodnosti chráneného nároku neprichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy. Pri osvedčovaní dôvodnosti a trvania chráneného nároku, teda nároku vo veci samej, je žalobca povinný dosiahnuť tzv. hodnoverné osvedčenie (keďže zjavne nedôvodnému nároku nemožno poskytnúť predbežnú procesnú ochranu). Osvedčené skutočnosti majú preto spĺňať atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska hmotného a procesného práva legitimizuje vyhovujúci výrok a teda nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia (porov. H. M., W., S., R., J., G., S., R., J., F., M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. D. : C. H. R., 2016, 1106 s.).“ V danom prípade sa javí veľmi nepravdepodobné, že by sa žalobcovia domohli určenia, že im patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu na základe vydržania bez toho, aby riadne preukázali existenciu putatívneho právneho titulu.

28. Ďalej súd dospel k záveru, že z predložených listinných dôkazov jednoznačne nevyplýva, že by žalovaní bránili žalobcom v prechode pešo, v prejazde osobným motorovým vozidlom alebo v parkovaní vozidla na ich pozemku alebo že by im v tom mienili brániť v budúcnosti. Je pravda, že z predloženej fotografickej dokumentácie mal súd za osvedčenú skutočnosť, že žalovaní na vstupnej a výstupnej závore vyvesili tabuľku s upozornením v znení: „Prejazdové karty k 15.04.2024 budú zrušené, info:

XXXX XXX XXX“. Na druhej strane keďže žalobcovia nepredložili súdu svoje prejazdové karty, nie je súdu zrejmé či prechod alebo prejazd cez pozemky žalovaných sa dotkne od 15.04.2024 aj žalobcov a teda či k prechodu alebo prejazdu doteraz využívali osobitné prejazdové karty, alebo iný druh povolenia.

29. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na termín „prejazdové karty“, ktorý použili žalovaní na oznámení vyvesenom na vstupnej a výstupnej závore. Z označenia „prejazdové karty“ vyplýva, že prípadne obmedzenia zo strany žalovaných sa budú týkať iba prejazdu motorových vozidiel a vôbec sa nedotknú pešieho prechodu cez ich pozemky. Keďže sa žalobcovia domáhajú vydania neodkladného opatrenia, ktoré by žalovaným uložilo povinnosť strpieť a umožniť žalobcom okrem iného aj prechod cez pozemky žalovaných, súd konštatuje, že v tejto časti žalobcovia neosvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami konania.

30. Žalobcovia sa domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zaručil žalobcom bezodplatný vstup, odchod, odjazd, prechod, prejazd po pozemných komunikáciách a spevnených plochách osobnými motorovými vozidlami žalobcov cez pozemky žalovaných. Súd má za to, že takáto úprava vzájomných pomerov by nebola proporcionálna k vlastníckemu právu žalovaných a to predovšetkým s ohľadom na bezodplatný charakter požadovanej úpravy pomerov.

31. Zároveň súd poukazuje na to, že neodkladné opatrenie slúži na odvrátenie bezprostredne hroziacej ujmy, a nie na zabezpečenie a ochranu tých práv, ktoré majú byť pri riadnom výkone vlastníckych práv chránené v riadnom civilnom sporovom konaní s riadne vykonaným dokazovaním. Skutočnosť, že žalobcovia predmetné pozemky dlhodobo požívajú na prechod a prejazd k svojim nehnuteľnostiam a doposiaľ neboli v takomto užívaní doposiaľ nemôže byť sama rušením, o sebe dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Ak majú žalobcovia za to, že sú dobromyseľní v tom, že im právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí, a mienia z toho odvodzovať nárok na využívanie pozemkov žalovaných na prechod alebo prejazd, nič im nebráni domáhať sa svojho nároku žalobou vo veci samej.

32. Je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že neodkladné opatrenie sa vydáva len na základe osvedčených skutočností a bez vyjadrenia protistrany. Hoci právna úprava v Civilnom sporovom poriadku upúšťa od doterajšej koncepcie nutnej predbežnosti poskytovanej ochrany (t.j. po nariadení neodkladného opatrenia nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej), nie je možné ju aplikovať bezvýhradne. V prejednávanej veci mal súd za to, že sa nejedná o podanie vo veci samej podľa ust. § 123 ods. 2 CSP a je vylúčené, aby súd len na základe k návrhu priložených dôkazov, bez možnosti protistrany sa vyjadriť a predložiť vlastné dôkazy (čo je z charakteru konania o neodkladnom opatrení vylúčené) zasiahol do ústavného práva protistrany vlastniť majetok (čl. 20 ÚSR).

33. V prejednávanej veci dospel súd k záveru, že zo skutočností uvedených v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako ani z ostatného obsahu spisu, nevyplývajú žiadne skutočnosti osvedčujúce naliehavosť a nutnosť potreby úpravy pomerov strán sporu navrhovaným spôsobom. Žalobcovia ničím neosvedčili, že je bezodkladne potrebné, aby bolo nariadené práve neodkladné opatrenie a prečo nie je namieste, aby sa svojich práv zodpovedajúcich vecnému bremenu domáhali v riadnom sporovom konaní s riadne vykonaným dokazovaním, v ktorom by mali žalovaní možnosť vyjadriť sa k žalobe.

34. S poukazom na všetko vyššie uvedené mal súd za to, že neboli preukázané základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia (okrem toho, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity)), a síce nebola preukázaná naliehavosť a dôvodnosť úpravy pomerov medzi stranami (princíp opodstatnenosti), nebolo preukázané, že by bolo možné dosiahnuť žalobkyňou požadovanú ochranu (princíp efektívnosti), ani že by vzhľadom na bezodplatnosť užívania pozemku žalovaných išlo o proporcionálny prostriedok ochrany (princíp proporcionality).

35. Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci splnené neboli, a preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo výroku I. tohto uznesenia zamietol.

36. Pokiaľ ide o druhý výrok navrhovaného petitu, súd návrh v tejto časti zamietol tiež z dôvodu, že ide v podstate o duplicitný návrh, keďže žalobcovia sa v tejto časti domáhajú, aby súd uložil žalovaným

povinnosť zdržať sa spoplatňovania ich vstupu a/alebo prejazdu motorových vozidiel cez pozemky žalovaných, čo je vyjadrené aj v prvej časti petitu, kde žalobcovia žiadajú „bezodplatný“ vstup, odchod, odjazd, prechod a prejazd cez pozemky žalovaných. Tretí navrhovaný výrok o predbežnej vykonateľnosti je nadbytočným, keďže predbežná vykonateľnosť neodkladného opatrenia vyplýva priamo z ust. § 332 CSP.

37. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

38. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

39. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. K rozhodnutiu o náhrade trov konania o neodkladnom opatrení súd uvádza, že Civilný sporový poriadok neobsahuje samostatné ustanovenie, ktoré by upravovalo náhradu trov konania v súvislosti s neodkladnými opatreniami. Súd preto analogicky (čl. 4 ods. 1 CSP) použil ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, ktoré je v spojení s § 262 ods. 1 CSP potrebné vykladať tak, že takýmto rozhodnutím nemusí byť iba rozhodnutie vo veci samej. Konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia teoreticky môže byť tiež konečným v konaní, ak by nebola vo veci podaná žaloba, prípadne by žaloba podaná vo veci samej bola vzatá späť. Ďalej súd poukazuje na to, že výsledok konania o nariadenie neodkladného opatrenia nezávisí od výsledku konania vo veci samej. Keďže konanie o nariadenie neodkladného opatrenia môže byť samostatným konaním, so samostatným návrhom, a toto konanie samostatne končí nariadením neodkladného opatrenia, súd mal za to, že s poukazom na § 262 ods. 1 CSP je povinnosťou súdu rozhodnúť o náhrade trov tohto konania v tomto uznesení. Podporne súd poukazuje napr. na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/52/2017 zo dňa 02.05.2017 a rozhodnutie sp.zn. 19Co/27/2017 zo dňa 13.04.2017. Súd dodáva, že žalobcovia ani netvrdili, že by prebiehalo konanie vo veci samej, v ktorom prípade by sa o náhrade trov konania o neodkladnom opatrení rozhodovalo až v konaní vo veci samej.

41. O nároku na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení rozhodol súd potom podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a čl. 4 ods. 2 CSP, keď žalovaní boli v konaní úspešní, z čoho by vyplýval ich nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v plnom rozsahu. Keďže však žalovaným žiadne trovy nevznikli, pričom takúto situáciu CSP neupravuje, súd vo výroku II. s poukazom na ustanovenie čl. 4 ods. 2 CSP (princíp racionálneho zákonodarcu) žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov tohto konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).